

University of Groningen

Politieke opvattingen en politiek gedrag in internationale crisissituaties. Verslag van een simulatie-experiment

Tromp, Hylke Wybe

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
1976

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Tromp, H. W. (1976). Politieke opvattingen en politiek gedrag in internationale crisissituaties. Verslag van een simulatie-experiment. s.n.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Samenvatting.

De probleemstelling van het onderzoek luidde: *hebben opvattingen over het gebruik van geweld in de internationale politiek, invloed op het politieke gedrag in internationale crisissituaties?* Deze probleemstelling werd ingegeven door de betekenis die in de vredesbeweging en in de vredeswetenschap aan opvattingen over geweldgebruik wordt toegekend.

In het onderzoek werden "opvattingen over geweldgebruik in de internationale politiek" geoperationaliseerd met behulp van een "pacifisme/militarisme" attitude meetschaal. "Politiek gedrag" werd geoperationaliseerd als de politieke besluitvorming over bewapenings-/ontwapeningsbeleid in een gesimuleerde internationale crisissituatie. De reden voor het invoeren van een crisis in de gesimuleerde internationale verhoudingen was dat hierdoor een grote druk wordt uitgeoefend om opvattingen over geweldgebruik in gedrag te vertalen, waardoor, naar verwacht werd, pacifisten zich in hun besluitvorming bij uitstek van militaristen zouden onderscheiden. De internationale betrekkingen werden door middel van een speciaal voor het onderzoek ontworpen model gesimuleerd. In dit model bestond het internationale systeem uit vier landen: twee zogenaamde supermachten die ieder de helft van een verdeeld land tot bondgenoot hadden. De regering van een helft van dit verdeelde land werd gevormd door proefpersonen; de regeringen van de andere landen werden, zonder dat de proefpersonen dit wisten, gevormd door de simulatiestaf, die zich volgens een tevoren ontworpen scenario voor alle groepen op gelijke wijze gedroeg. Dit scenario bevatte de in de relevante literatuur voor een crisissituatie kenmerkend geachte elementen "bedreiging", "tijdsdruk" en "verrassing". Verondersteld werd verder dat de invloed van de opvattingen over geweldgebruik van bewindslieden op hun internationaal beleid, afhankelijk zou zijn van hun "politieke cognitieve complexiteit", en wel in die zin dat deze invloed bij lage complexiteit groter zou zijn dan bij hoge. De basis van deze veronderstelling lag in de overweging dat een

hoge mate van complexiteit ertoe zal leiden dat een waargenomen situatie in relatief veel dimensies wordt geordend, en dat dit op zijn beurt de ontdekking van meer gedragsalternatieven met zich mee zal brengen.

Deelnemers aan de simulatie-experimenten werden geselecteerd uit ruim 1200 studenten aan universitair en hoger beroepsonderwijs, op grond van hun score op de "pacifisme/militarisme" schaal en de "politieke cognitieve complexiteitsschaal". Zo werden vier groepen gevormd: pacifistisch-complex (PC), pacifistisch-simpel (PS), militaristisch-complex (MC) en militaristisch-simpel (MS). Ieder van deze groepen omvatte op zijn minst 5 simulatie-experimenten. Gegevens werden verzameld betreffende de bewapeningsuitgaven, de regeringsverklaringen, de inhoud van de schriftelijke communicatie naar de andere landen, alsmede de richting en de hoeveelheid van de aangevraagde informatie, en het gebruikmaken van de mogelijkheid tot geheimhouding van het eigen beleid. Pacifisten met een lage politieke complexiteit bleken ondanks de druk van oorlogsdreiging weinig aan bewapening uit te geven en de meesten van hen besloten zelfs te gaan ontwapenen. Pacifisten met een hoge politieke complexiteit bleken in hun bewapeningsbeleid niet te onderscheiden van de militaristen.